

V Praze dne 29. srpna 2008

Č. j.: 61937/ENV/08
4248/M/08

Vážený pane předsedo,

skupina poslanců (Miloš Melčák, Michal Pohanka, Karel Sehoř a Milan Šimonovský) předložila Poslanecké sněmovně návrh zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 580).

Platná úprava uvedená v § 70 zákona č. 114/1992 Sb. zejména umožňuje občanským sdružením za podmínek a v případech zde uvedených účastnit se správního řízení, přičemž v takovém správním řízení má občanské sdružení postavení účastníka řízení. Poslanecký návrh do stávajícího § 70 doplňuje nový odstavec 4, podle něhož by se ustanovení předchozích odstavců ustanovení nepoužila v případě stavebního řízení vedeného podle stavebního zákona.

V této souvislosti připomínám mezinárodní závazky České republiky a také příslušnou legislativu Evropských společenství. Z hlediska mezinárodních závazků jde konkrétně o **Úmluvu o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (tzv. Aarhuská úmluva)**, která v ČR vstoupila v platnost po ratifikačním procesu a zveřejnění ve Sbírce mezinárodních smluv (č. 124/2004 Sb. m. s.) v říjnu 2004. Z hlediska legislativy ES se pak jedná o **směrnici Rady 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, v platném znění (tzv. EIA směrnice)**.

Přijetí poslaneckého návrhu by znamenalo porušení výše uvedených mezinárodních závazků a závazků vyplývajících z předpisů ES, konkrétně čl. 6 odst. 6 a čl. 9 odst. 2 a 3 Aarhuské úmluvy, resp. čl. 6 odst. 3 a čl. 10a EIA směrnice. Podle těchto ustanovení má tzv. dotčená veřejnost zajištěnu jak účast v rozhodovacím řízení, tak z hlediska přístupu k právní ochraně, a to na vyšší úrovni, než veřejnost obecně. Mezi dotčenou veřejnost přitom podle Aarhuské úmluvy i EIA směrnice patří také nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí a splňující požadavky vnitrostátních předpisů – u nich se předpokládá, že mají na rozhodovacích procesech zájem.

V případě přijetí výše uvedené novely zákona č. 114/1992 Sb. by se subjekty uvedené v § 70 nemohly stát účastníky stavebního řízení, tudíž by také nemohly podat žalobu podle § 65 a následně soudního řádu správního. Tím by z hlediska postavení občanských sdružení byla porušena výše zmíněná ustanovení Aarhuské úmluvy i EIA směrnice, a to zejména v těch případech, kdy se nevyžaduje vedení územního řízení podle stavebního zákona.

V této souvislosti připomínám, že v současné době je proti ČR vedeno řízení o porušení Smlouvy o založení ES, a to právě ve věci přístupu dotčené veřejnosti k právní (tj. soudní) ochraně. Předložený návrh je v tomto smyslu zcela kontraproduktivní a nepochybně by vedl k pokračování tohoto řízení a k podání žaloby k Evropskému soudnímu dvoru ze strany Evropské komise.

Dodávám také, že účast veřejnosti v povolovacích řízeních je jednou z forem kontroly činnosti veřejné správy. Jakékoli snižování této kontroly podporuje neprůhlednost rozhodovacích procesů, což vede k oslabování občanské společnosti a demokratického právního státu.

Z výše uvedených důvodů vyslovuji s návrhem zásadní nesouhlas.

Vážený pane předsedo,

důrazně též upozorňuji na závazek vyplývající z Programového prohlášení vlády, podle něhož vláda „zachová stávající úroveň účasti veřejnosti na rozhodování v oblasti životního prostředí“. Výše uvedený návrh, pod nímž je podepsán i člen vašeho poslaneckého klubu je v přímém rozporu s tímto závazkem. Návrh navíc nebyl – a ani nemohl – být koaličně projednán.

Z výše uvedených důvodů žádám, aby váš poslanecký klub nepodpořil tento poslanecký návrh zákona. V opačném případě budu tuto věc vnímat jako porušení závazku ve smyslu koaliční smlouvy.

S pozdravem

Petr Tluchoř
předseda poslaneckého klubu ODS
Poslanecká sněmovna
Parlament České republiky